

**Завдання для самостійного опрацювання
з дисципліни «Планування територій»
для студентів спеціальності
103 Науки про Землю (1 курс, РВО «Магістр»)**

Заняття №7

Тема: Економіко-екологічний аналіз господарської діяльності в регіоні для потреб планування територій

Мета: виявити характерні риси економіко-екологічних складових еколого-географічної ситуації в Херсонському регіоні, визначити чинники формування і підходи управління засобами планування територій.

Завдання до практичної роботи :

1. За даними табл. 1. розрахуйте рівень техногенних навантажень на природне середовище Херсонської області. Інтегральним показником найбільш доцільно вважати модуль техногенного навантаження, який визначається за формулою:

$$M_{тн} = \frac{\sum (Ba + Cв + Bm)}{S}$$

де $M_{тн}$ - модуль техногенного навантаження;

Ba – викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря, т.;

$Cв$ – обсяги скидання забруднених зворотних вод у природні поверхневі водні об'єкти, м³;

Bm – обсяги відходів I-III класів небезпеки, т.;

S – площа території, у км².

Оскільки в Херсонському регіоні скидання забруднених зворотних вод наявне лише в декількох районах області (табл. 1), то в умовах області цю формулу можна трансформувати наступним чином:

$$M_{тн} = \frac{\sum (Ba + Bm)}{S},$$

Проаналізуйте отримані дані, проведіть групування районів Херсонської області за рівнем техногенних навантажень, визначте регіональну специфіку техногенних навантажень в межах області та провідний тип техногенного навантаження (за складовими забруднення).

Таблиця 1

**Показники техногенних забруднень навколишнього природного середовища
Херсонської області**

Адміністративні одиниці	Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря, т	Скидання забруднених зворотних вод, млн. м ³	Утворення відходів I-III класів небезпеки, тис. т	Територія, тис.км ²	Кількість населення, тис.	Основні засоби, тис. грн.
Херсонська область	8,9	27,8	607,4	28,461	1062,4	22847339
Бериславський	0,2	0,0	4,1	1,721	48	579978
Білозерський	0,3	0,0	21,9	1,534	66,5	630718
Великолепетиський	0,1	0,0	0,7	1,000	16,8	96125
Великоолександрівський	0,0	0,0	0,4	1,495	25,9	191863
Верхньорогачицький	0,1	0,0	0,0	0,915	12	72655
Високопільський	0,0	0,0	0,4	0,701	15,1	82576
Генічеський	0,3	0,0	28,9	3,008	59,9	580750
Голопристанський	0,2	0,0	22,3	3,411	60,7	465669
Горностаївський	0,2	0,0	40,3	1,018	19,8	332225
Іванівський	0,1	0,0	19,6	1,120	14	136416
Каланчацький	0,0	0,1	130,5	0,914	21,5	311879
Каховський	0,0	0,3	132,7	1,482	35,9	1505889
Нижньосірогоський	0,2	0,0	3,6	1,209	15,9	113866
Нововоронцовський	0,1	0,0	1,5	1,005	21,4	241743
Новотроїцький	0,1	0,0	49,6	2,298	35,8	676954
Скадовський	0,2	0,8	55,1	1,461	47,9	499554
Цюрупинський	0,2	0,0	10,3	1,757	71,8	627469
Чаплинський	0,5	0,0	45,9	1,722	35,1	422410
м.Нова Каховка	0,3	0,0	13,7	0,223	68,1	2179607
м.Херсон	5,4	26,6	25,9	0,423	333,4	13098993

2. Визначте ступінь впливу заселеності (показник – густина населення) та освоєності території (показник – розмір основних засобів) в Херсонському регіоні на рівень техногенних навантажень на природне середовище Херсонської області за допомогою кореляційного аналізу. Поясніть отримані результати, визначте, як виявлені особливості необхідно враховувати у процесі планування територій.